

Cultuur

magazine

Tiel

2025 - 2026

voor basisscholen in Tiel

Inhoud

Kik	4	Film in de klas	26
Schoolvoorstellingen Schouwburg Agnietenhof	6	Stichting Ter Navolging	27
Zinder Educatie	8		
Flipje en Streekmuseum	12		
KTSM academy	15		
Regionaal Archief Rivierenland	16		
Kinderboek Stromend door de tijd	20		
Lingecollege Techpoint	22		
Kinderboekenweek	23		

Cultuur met Kwaliteit in Tiel

Marnix Kuipers van Zinder Educatie en Sjanne Emans, Erfgoedcoach van de gemeente Tiel, begeleiden en adviseren basisscholen in Tiel bij het programma Cultuureducatie met Kwaliteit (CMK). Hierin werken scholen en culturele instellingen in Tiel en omgeving samen om kunst en cultuur een vast onderdeel van het lesprogramma te maken. Doordat leerlingen in aanraking komen met verschillende vormen zoals muziek, dans, beeldende kunst, theater en erfgoed leren ze om hun creatieve en culturele vaardigheden te ontwikkelen en ook persoonlijk en in sociaal opzicht te groeien.

Voor je ligt de derde editie van het Cultuurmagazine voor Tiel en omgeving. In dit magazine willen we het aanbod voor de leerkrachten verzamelen en cultuurmakers uit de regio een podium bieden. Ook scholen die niet meedoen met CMK kunnen uiteraard van dit aanbod gebruik maken.

Wil je meer informatie, een leuke les aanvragen of volgend jaar zelf het podium pakken?

Laat het ons weten via erfgoedcoach@rarivierenland.nl of onderwijsprojecten@cultuurbedrijftiel.nl

KIK

Geef je leerlingen een culturele KIK-start

Met trots presenteert Cultuurbedrijf Tiel in samenwerking met de Gemeente Tiel het programma KIK: Kunsteducatie in de klas.

KIK in de klas

We brengen met veel plezier de wereld van kunst en cultuur naar de basisscholen toe. Met het KIK-programma maken alle groepen kennis met een gevarieerd en afgestemd lesaanbod, gegeven door vakdocenten. Aan het einde van de basisschooltijd hebben de leerlingen met meerdere kunstdisciplines kennis gemaakt. Kunst en cultuuronderwijs stimuleert de ontwikkeling van kinderen, ontlast de leerkracht én zorgt vooral voor veel plezier.

Wat kost KIK?

De Gemeente Tiel vindt kunst- en cultuureducatie ontzettend belangrijk en ondersteunt KIK daarom financieel. Hierdoor is de bijdrage voor uw school zo laag mogelijk en betaalt u slechts 35% van de kostprijs, dit komt overeen met € 250,00 per deelnemende groep. We denken graag mee over wat er binnen de financiële middelen van uw school mogelijk is met KIK.

Voor wie? Alle basisscholen in Tiel
Door wie? Cultuurbedrijf Tiel (Zinder Educatie en Schouwburg & Filmtheater Agnietenhof)
Meer weten? Stuur een mailtje naar onderwijsprojecten@cultuurbedrijftiel.nl. We gaan graag in gesprek om KIK zo goed mogelijk in te zetten op jullie school.

Waarom KIK?

- **Kunst & cultuureducatie is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen**
 Cultuuronderwijs draagt bij aan de creatieve ontwikkeling van kinderen. Kunst en cultuur is niet alleen leuk: voor de vorming van jonge mensen is het onmisbaar.
- **Het ontzorgt docenten**
 De werkdruk voor leerkrachten is al hoog genoeg. Het programma van KIK wordt samengesteld en gedoceerd door externe vakdocenten, waardoor de leerkrachten er geen extra taak bij krijgen.
- **Het is betaalbaar**
 De Gemeente Tiel ziet het grote belang in van kunst en cultuur in het basisonderwijs en zijn genereus in de financiële ondersteuning hiervan. Hierdoor betaalt uw school slechts 35% van de werkelijke kosten. We gaan graag in gesprek over de mogelijkheden binnen het budget dat uw school beschikbaar heeft.

“Voor kinderen in de groei van hun brein is het fantastisch om naast het normale schoolprogramma kunst en cultuur aangereikt te krijgen. De hersenen willen in beweging gezet worden. Kunst en cultuur kunnen die beweging op een andere manier inzetten.”

Professor Erik Scherder,
 hoogleraar Klinische Neuropsychologie

Ook in seizoen 25/26 heeft Cultuurbedrijf Tiel weer drie geweldige leuke schoolvoorstellingen in haar programma, waarbij iedere bouw aan bod komt. Dankzij subsidies is ook dit seizoen de prijs van een kaartje weer laag, namelijk € 2,50!

Schoolvoorstellingen

Cultuurbedrijf Tiel: Agnietenhof & Zinder

Zeezucht – Vuur & Vlam Produkties

Luister je weleens naar de zee? Is ze vrolijk of heeft ze zeer? Soms lijken haar golven wel te zuchten. Ze heeft het zwaar. De zee maakt zich zorgen...

Zeezucht is een visuele dansvoorstelling van Vuur & Vlam Produkties waarin kinderen mee op reis gaan en worden meegezogen in een fantasierijke onderwaterwereld vol beweging en avontuur. Ze ontmoeten verschillende prachtige dieren en wezens, maar worden ook geconfronteerd met een nieuwe bewoner van de zee. Deze bewoner hoort hier niet thuis, wordt steeds groter en is moeilijk in bedwang te houden. Wat kunnen ze doen? In Zeezucht vertelt Vuur & Vlam op een speelse manier wat plastic doet in de zee. Met humor en grote vindigheid wordt de fantasie van kinderen geprikkeld. De muziek is speciaal gecomponeerd voor de voorstelling.

Datum: Dinsdag 10 maart 2026
Doelgroep: Groep 1 t/m 3
Locatie: Kleine Zaal - Schouwburg & Filmtheater Agnietenhof
Tijd: n.t.b.

Totale Uitverkoop – De Horde

Een kassa met een caissière, producten in schappen, muziek, winkelwagens en tl-licht: een supermarkt. Maar wat als de producten in de schappen zó graag gekocht willen worden dat ze niet meer rustig blijven liggen maar opdringerig worden? Zo erg zelfs dat ze nietsvermoedende klanten bespringen en zich ongevraagd in winkelwagentjes gooien. Lukt het klanten en personeel om heelhuids de winkel uit te komen?

Totale Uitverkoop kent weinig tekst, veel slapstick en trucage én nodigt het publiek uit om na te denken over de gekte van onze doorgedraaide consumptiemaatschappij. Regisseur Ramses Graus staat bekend om zijn absurdistische stijl waarin poppen en objecttheater samensmelten met live-video. Zijn werk geeft het jonge publiek alle ruimte om erop los te associëren en is “spannend, niet door dat echt te zijn, maar louter door suggestie; buitengewoon grappig zonder op zoek te zijn naar de lach,” aldus Theaterkrant.

Datum: Dinsdag 31 maart 2026
Doelgroep: Groep 6 t/m 8
Locatie: Kleine Zaal - Schouwburg & Filmtheater Agnietenhof
Tijd: n.t.b.

Busvervoer voor de voorstelling van De Horde is te realiseren via www.retourtjecultuurgelderland.nl en kost € 3,00 per persoon.

De T-REX Tirade - Onder het Buro

Trixie weet ALLES over dinosaurussen. Zij weet bijvoorbeeld dat de zwaarste dino zo zwaar woog als 17 olifanten. Dat kippen eigenlijk dino's zijn. Dat er ooit een dino rondliep met duizend tanden in zijn bek. En de dino met de langste naam: MICRO-PACHYCEPHALOSAURUS. 10 Trixiepunten als je dat in één keer uitspreekt. De dinosaurusereld is 68 miljoen jaar verwijderd van de mensenwereld. Dat is precies genoeg voor Trixie om zich veilig te voelen.

Dino's verwachten niet dat je lacht om andermans grapjes of dat je hen aankijkt als je met hen praat. Dino's verwachten niet dat Trixie meekomt met de rest want er IS geen rest. Zoals een vulkaan uitbarst met lava, barst Trixies hoofd soms uit met gedachten. Zeker als er weer aan haar haren is getrokken. Dan is Trixie zo vertrokken, naar 68 miljoen jaar geleden, naar waar zij dinosaurius is. 'Trixie Triceratops', met een gruwelijke kraag en hoorns op haar kop! Denk nu maar even drie keer na voordat je weer aan haar staart trekt. 'De T-Rex Tirade' is een fantasievolle, kleurrijke en speelse voorstelling over een buitenbeentje. Door in een fantasiewereld te vluchten en daar de hulp in te schakelen van een heleboel dino's herstelt Trixie haar zelfvertrouwen.

Kosten & contact

De reguliere kosten zijn € 5,00 per leerling, maar dankzij subsidies kunnen we dit seizoen de kaarten aanbieden voor € 2,50. Per 10 kinderen is 1 begeleider wenselijk. Begeleiders mogen gratis mee. Voor meer informatie en inschrijven kunt u contact opnemen met Ingrid Zaaijer via: I.Zaaijer@cultuurbedrijftiel.nl

Zinder Educatie

Op zoek naar een dynamische les, op school of op locatie? Zinder Educatie biedt lessen aan op het gebied van dans, muziek, theater en beeldende & audiovisuele kunst. De lessen worden gegeven door gepassioneerde kunstvakdocenten en kunnen plaatsvinden op school of in het gebouw van Zinder.

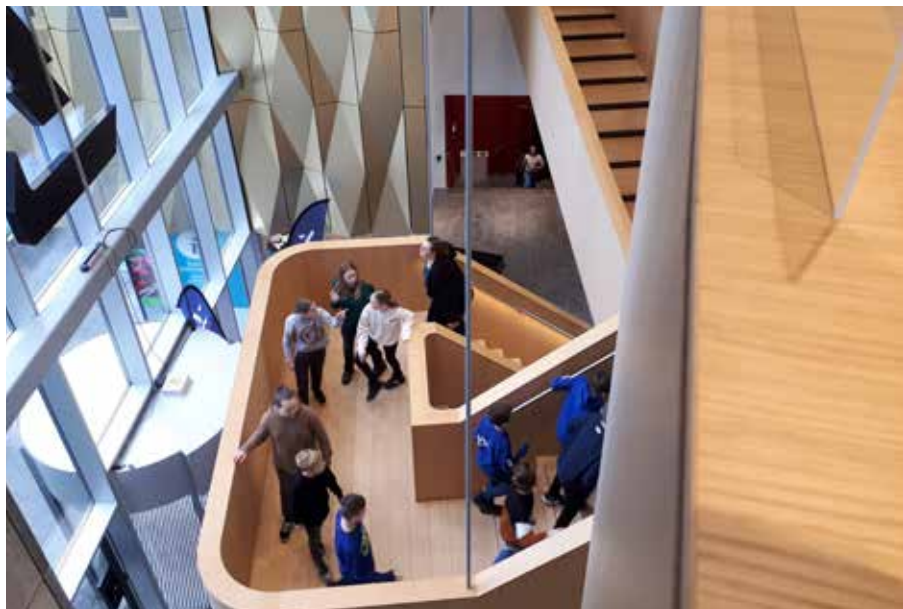
Naast de leerlijn Kunsteducatie in de klas (KIK) biedt Zinder Educatie workshops op maat aan, passend bij een thema uit diverse lesmethodes. Zo zijn er jaarlijks workshops rond het thema van de Kinderboekenweek en een project over de Tweede Wereldoorlog en bevrijding, dat in samenwerking met het Regionaal Archief Rivierenland wordt gegeven.

Zinder Educatie

Workshops in het gebouw Zinder

In het gebouw van Zinder zijn faciliteiten die op een school niet aanwezig zijn. Zoals dansstudio's met spiegels en ateliers met draaischijven en keramiek-ovens en waar je ook heerlijk kunt knoeien. Ook is er een expositieruimte met hedendaagse beeldende kunst en een theaterzaal met ruim 100 zitplaatsen. Dit maakt bezig zijn met kunst- en cultuur extra leuk en uitdagend. Naast Zinder ligt Vlindertuin de Zinding, waarmee een mooie koppeling tussen natuur- en kunsteducatie mogelijk is.

Een greep uit het schoolaanbod in het gebouw zinder

Boerenpotten en -vazen

Ervaren en doen

De afgelopen jaren zijn er in Tiel diverse opgravingen geweest. Daarbij zijn o.a. scherven gevonden van aardewerken potten en vazen. In deze workshop leer je potten of vazen maken van klei volgens oude technieken. Je bouwt met klei de vaas of pot in een mal. De werkstukken worden gedroogd en daarna gebakken

Wie:	Zinder Educatie, discipline beeldend
Locatie:	Zinder, keramiekatelier
Doelgroep:	Groep 5 t/m 8
Kosten:	€ 105,00 euro per groep + € 65,00 per groep materiaalkosten en ovenstook
Duur:	90 minuten per groep

In de ruimte: Sterren kijken en Ruimtereizen maken

Juist als het koud en donker is hebben we behoefte aan een lichtpuntje en aan de nachtelijke hemel is veel te zien. Ook beeldend kunstenaars laten zich laten inspireren door de sterrenhemel. Aan de hand van een aantal voorbeelden van kunstwerken gaan de leerlingen in het atelier van Zinder zelf aan de slag met een sterrenkunstwerk.

Wie:	Zinder Educatie, discipline beeldend
Locatie:	Zinder, atelier
Doelgroep:	Groep 5 t/m 8
Kosten:	€ 105,00 per groep
Duur:	90 minuten per groep

In de ruimte: Sterren kijken en Ruimtereizen maken

Wat kun je allemaal tegen komen op je ruimtereis? Astronauten, zwarte gaten, aliens, planeten. Of stel je voor buitenaardse wezens bezoeken de aarde en zijn te gast in een tv show...In deze theaterles duiken we in de wondere wereld van de Ruimte. We gaan met verschillende situaties en personages improviseren. De theaterles bestaat uit een introductie, warming up, spelopdrachten en reflectiemoment

Wie:	Zinder Educatie, discipline Theater
Locatie:	Zinder, theaterlokaal
Doelgroep:	Groep 5 t/m 8
Kosten:	€ 105,00 per groep
Duur:	90 minuten per groep

Workshops in samenwerking Vlindertuin de Zinding

Boven het maaiveld: bezoek Vlindertuin en een schilderij van gietklei maken

Zoeken, kijken, zien, schetsen en schilderen
In de Vlindertuin is van alles te zien aan bloemen en beestjes. Je kunt ook kijken met een vergrootglas en wat je dan allemaal ziet! In de vlindertuin maak je vast een paar schetsen. Daarna ga je naar het atelier van Zinder en schilder je met klei wat je gezien hebt. De kleischilderijtjes worden gedroogd, geglaazuurd en gebakken. De opdracht wordt aangepast aan het niveau van de groep.

Wie:	Zinder Educatie discipline beeldend en Natuur & Milieu Educatie Tiel
Locatie:	Vlindertuin de Zinding en Zinder atelier
Doelgroep:	Groep 3 t/m 7
Kosten:	€105,00 per groep + €50 per groep materiaalkosten en ovenstook
Duur:	90 minuten per groep

Fotograferen in de Vlindertuin

Kijken, zien, fotograferen
In de Vlindertuin is van alles te zien aan bloemen en beestjes. Maar hoe zet je zoiets nou mooi op de foto? Dat leer je in deze workshop van een echte fotograaf. In groepjes ga je aan de slag en maak je de mooiste foto's. Aan het einde van de workshop bekijk je ook elkaars foto's. Zinder heeft digitale fotocamera's voor deze les.

Wie:	Zinder Educatie discipline audio visueel en Natuur & Milieu Educatie Tiel
Locatie:	Vlindertuin de Zinding en Zinder
Doelgroep:	Groep 5 t/m 8
Kosten:	€105,00 per groep
Duur:	90 minuten per groep

Zinder op school

Veel workshops die in Zinder plaatsvinden, kunnen ook op school gegeven worden.

Podcast: Een 'luisterfilm' maken!

Podcast is hot! Met professioneel maker van podcast ofwel audioverhalen Jacqueline Maris gaan de kinderen aan de slag. Er zijn verschillende uitwerkingen mogelijk.

'Luisterfilm': Kinderen verzinnen een eigen audioverhaal. Alles is mogelijk in audio. Je kunt naar de maan of diep de oceaan in, er kunnen heksen in voorkomen, monsters en eenhoorns. De meeste kinderen groeien op met beeld. De 'luisterfilm' spreekt de verbeelding van de kinderen aan.

'Gewone' podcast: er kan ook een non-fictie podcast worden gemaakt met interview(s), korte reportages en presentatie-teksten. Ook hier wordt gewerkt met geluiden die het geheel versterken.

Jacqueline onderzoekt met de kinderen hoe je een spannend verhaal vertelt en ook hoe je een boeiende podcast maakt. De kinderen werken in groepen samen en maken in beide gevallen kennis met de kracht van geluid. De inhoud van de podcast kan aansluiten bij een thema waar de school mee bezig is.

Wie:	Zinder Educatie, discipline audio visueel
Locatie:	op school en ook buiten i.v.m. opnames geluiden en actie scènes
Doelgroep:	Groep 6 t/m 8
Kosten:	€280,00 + extra voor de montage (in overleg vast te stellen, a.h.v. de grootte van de groep)
Duur:	2 lessen van 90 minuten, 1 les van 60 minuten

Informatie

Meer informatie is te vinden op www.zinder.nl/educatie/onderwijs/onderwijsaanbod/. Vragen? Neem contact op per mail: onderwijsprojecten@cultuurbedrijftiel.nl of bel: 0344 63 60 60.

Flipje en Streekmuseum

Duik in de geschiedenis van Tiel en de regio. De verzameling beweegt zich tussen Romein en Flipje, het fruitbaasje van Tiel. We vinden het belangrijk het culturele erfgoed van onze stad te delen met de jonge inwoners van onze streek. Hiervoor hebben we diverse programma's ontwikkeld. Zelf doen en ontdekken, en samenwerken staan centraal. Wil je aan de slag met een bepaald thema? We kunnen lesmateriaal op maat maken voor jouw leerlingen. Hiervoor kun je contact opnemen met de erfgoedcoach. We zien jouw leerlingen graag in het museum!

**FLIPJE
EN STREEK
MUSEUM
UMTIEL**

Ontdekken een museum vol activiteiten

Fruitstad

Mensen verbouwen al heel lang hun eigen eten. Misschien deden jouw opa en oma dat ook wel! Later kwamen er fabrieken, zoals de jamfabriek in Tiel. Daar werd al het fruit verzameld om jam van te maken. In het museum hebben we verhalen verzameld van de mensen die daar werkten. Maar... hoe zou jij het doen? We ontdekken samen wat er nodig is om een moestuin te maken. Tijd om zelf aan de slag te gaan: kunnen jullie samen een moestuin bouwen, met water, planten en een mooi pad? Stap in de Flipje-truck en verzamel fruit! Breng het naar de 'fabriek' en ontdek hoe jam vroeger werd gemaakt en hoe dat nu gaat. Kiezen jullie voor vroeger of nu, dat laat je zien door fruit te verzamelen. Leg een peer (vroeger) of een kers (nu) in je truck. Wat vindt jullie klas beter? Aan het einde van het bezoek wegen we het fruit en zien we wat jullie hebben gekozen.

Locatie: Flipje en Streekmuseum
Doelgroep: Groep 1,2, (3)
Kosten: Gratis voor Tielse basisscholen
Duur: 60 minuten

De Spullevaer

Taliboe, prrrt! Ik ben de Spullevaer en ik weet alles over bijzondere museumstukken. Maar een goede museumassistent kan ik altijd gebruiken! Samen gaan we op zoek naar objecten en afbeeldingen in het museum. Wat vertellen deze voorwerpen ons? Waarom zijn ze belangrijk? Jullie gaan onderzoeken, ontdekken en uiteindelijk een eigen tentoonstelling samenstellen. Denk goed na: wat hoort er in een tentoonstelling en waarom? Kom jij met je klas helpen als echte museumassistent? PrrrrrTaliboe, tot snel!

Locatie: Flipje en Streekmuseum
Doelgroep: Groep 3,4 (5)
Kosten: Gratis voor Tielse basisscholen
Duur: 75 minuten

Jet en Jan

Jet en Jan zijn twee kinderen van 10 en 9 jaar. Ze gaan naar school, spelen buiten, spreken af met vrienden, halen kattenwaad uit en mopperen af en toe op de klusjes in het huishouden. Net zoals het nu gaat. Alleen leven Jet en Jan in 1910! Dus gaan ze lopend naar school – 5 kilometer op klompen – en spelen ze met bikkels. Ook zijn de klusjes die ze moeten doen net wat anders: zij moeten kolen halen en sokken stoppen. Leerlingen duiken in de wereld van 100 jaar geleden en ervaren het leven van toen.

Locatie: Flipje en Streekmuseum
Doelgroep: Groep (4), 5,6
Kosten: Gratis voor Tielse basisscholen
Duur: 90 minuten

Op pad met Otak

Ontdek de bronstijd met "Op pad met Otak" - een interactief lesprogramma voor groep 5/6 waarin leerlingen via zes praktische opdrachten kennismaken met het leven rond 1900 v.Chr. Ze leren over voedselproductie, gereedschap, aardewerk, weven en grafheuvels. Ze kruipen in de huid van Otak, een jongen uit de bronstijd, en ontdekken zo spelenderwijs hoe mensen vroeger leefden, wat ze aten, welke voorwerpen ze gebruikten en welke rituelen belangrijk waren.

Locatie: Flipje en Streekmuseum
Doelgroep: Groep 5 en 6
Kosten: Gratis voor Tielse basisscholen
Duur: 90 minuten

Wat zou je doen?

De leerlingen onderzoeken de keuzes die mensen maakten tijdens de oorlog en stellen zich voor hoe zij gehandeld zouden hebben in die tijd. Daarnaast bespreken zij hoe wij daar nu naar kijken. Wie zo'n keuze moet maken, spreekt zich uit over wat hij of zij belangrijk vindt; welke waarde het zwaarst telt. Door te discussiëren over dilemma's kan meer begrip ontstaan voor de verschillende keuzes die mensen maken. Wie kennismakt met andermans motieven, ontdekt alternatieven voor het eigen handelen.

Locatie: Flipje en Streekmuseum of in de klas
Doelgroep: Groep 7 en 8
Kosten: Gratis voor Tielse basisscholen
Duur: 90 minuten

Informatie

Voor meer informatie, kijk op www.streekmuseumtiel.nl of neem contact op met de erfgoedcoach erfgoedcoach@rarivierenland.nl

Wie wat bewaart beleeft wat

Zes verhalen.
Eén museum.

6000 jaar geschiedenis.

In het flipje en Streekmuseum komen de verhalen van Tiel en de Betuwe tot leven. Ga mee op een boeiende reis door de tijd, verteld in zes verschillende tentoonstellingen.

KTSM Academy

KTSM beschikt over een eigen "academy" waarin een 8tal docenten zorgen voor de talentontwikkeling van onze leden. Zowel opleidingstrajecten voor leerlingen van KTSM als ook kennismakingslessen/ projecten op scholen worden verzorgd door deze gemotiveerde en professionele docenten. Er worden lessen verzorgd aan kinderen en volwassenen tussen 7-77 jaar en vanaf komend seizoen ook aan mensen met een (lichamelijke/verstandelijke) beperking. De beschikbare talentontwikkeling cursussen worden op maat, beschikbaar budget en naar wens van de opdrachtgever geschreven door KTSM samen met de beschikbare professionele docent.

Locatie: Door de hele gemeente Tiel op locatie of in eigen verenigingsgebouw aan de Cambier van Nootenlaan 5
Doelgroep: Kinderen in alle onderwijstypes tussen groep 3-8 plus voortgezet onderwijs op alle niveaus
Kosten: Afhankelijk van gekozen maatwerk
Duur: Van workshop tot volledige cursus, maatwerk

Informatie

Voor meer informatie, kijk op www.ktsm.nl Vragen? Mail info@ktsm.nl of bel 0344 612358

KTSM

Muziekvereniging KTSM is een vereniging welke diep geworteld is in de Tielse samenleving. KTSM bestaat sinds 1895 en is inmiddels dus ruim 129 jaar jong. De leden zien het als een uitdaging om een moderne invulling te geven aan het oubollige image wat er om andere muziekverenigingen hangt en daarbij wordt gebruik gemaakt van alles wat maar denkbaar is. De vereniging is toegankelijk voor iedereen, en als we zeggen iedereen bedoelen we ook iedereen: de eerste inclusieve muziekvereniging in de wijde regio.

Regionaal Archief Rivierenland

Het archief verzamelt en bewaart jouw geschiedenis in de vorm van akten, foto's, films, boeken, kranten, kaarten en nog veel meer. In het archief kun je onderzoek doen naar je grootouders, buurt of huis.

Onderzoeken

het archief is vol geschiedenis

De verzamelvrouw

Houd jij ook zo van verzamelen? De verzamelvrouw ook. Zij verzamelt spulletjes. Maar niet zomaar spulletjes. Nee, alleen papieren spullen. Maar er dreigt gevaar: plaagbeestjes! De klas wordt in twee groepen opgedeeld. De ene helft gaat in het depot op zoek naar de plaagbeesten van het archief. De andere helft hoort het verhaal van de verzamelvrouw. Dat luisteren ze een keer en daarna gaan ze er geluidseffecten bij maken met de voorwerpen uit de doos.

Locatie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 2
Kosten: Gratis voor scholen in het werkgebied van het RAR
Duur: 60 minuten

Dit wil ik zeggen

We duiken in de geschiedenis van het schrijven. Hoe zag het handschrift van iemand er 100 jaar geleden uit? Hoe is het om op een leetje te schrijven? We gaan het niet alleen bekijken, maar ook zelf ontdekken. De klas wordt in twee groepen opgedeeld. De ene helft gaat in het depot op zoek naar verschillende archiefstukken waarin je kunt zien hoe er vroeger geschreven werd. De andere helft gaat aan de slag en oefent zelf met schoonschrift, ganzenveren en perkament.

Locatie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 5
Kosten: Gratis voor scholen in het werkgebied van het RAR
Duur: 90 minuten

Die goeie ouwe tijd?

Smartphones, selfies, online winkelen, websites...dat bestaat allemaal nog niet zo lang. Hoe deden je ouders dat dan vroeger? En je opa en oma? En zelfs je overgrootouders? Hoe zag het leven eruit in 1920, 1950 en 1980? De leerlingen duiken in de geschiedenis van de oudere generaties. Ze ontdekken hoe ze vroeger woonden en sporten, hoe de kranten eruit zagen, welke kleding er in de mode was en waar ze hun boodschappen vandaan haalden. Ook komen leerlingen te weten wat een archief is en wat daar allemaal bewaard wordt.

Locatie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 5
Kosten: Gratis voor scholen in het werkgebied van het RAR
Duur: 90 minuten

Voor altijd bewaren

Het regionaal archief bewaart belangrijke archiefstukken uit deze regio. Met luchtzuivering, klimaatbeheersing en verpakking wordt alles in een zo goed mogelijke staat gehouden. Tijdens deze les gaan leerlingen in groepjes zelf aan de slag als archivaris en restaurator. Ze krijgen inzicht in de werkzaamheden van het archief en ontdekken de verschillende facetten van restauratie en inventarisatie. Welke stukken komen hiervoor in aanmerking en wat zijn veel voorkomende behandelingen? Zo repareren ze een scheur in papier en bepalen waar een archiefstuk over gaat. Daarnaast nemen de leerlingen een kijkje in het depot van het archief en ervaren hoe de documenten bewaard worden.

Locatie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 6
Kosten: Gratis voor scholen in het werkgebied van het RAR
Duur: 90 minuten

Oorlogscodes

De leerlingen gaan in groepjes op zoek naar een object uit de Tweede Wereldoorlog. Wat is er in Tiel en omgeving gebeurd tijdens de oorlog? Hoe was het om in die tijd te leven? Ze krijgen in totaal 3 opdrachtkaarten. De opdrachten leiden tot verschillende codes, en uiteindelijk naar een uniek object uit het archief. Als alle codes kloppen, weten de leerlingen wat hun geheime object is. Als dat gelukt is, mogen ze het depot in, op zoek naar hun object... Tot slot presenteren ze hun object, aan de hand van de eerder gemaakte opdrachten, aan de rest van de groep.

Locatie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 7 en 8
Kosten: Gratis voor scholen in het werkgebied van het RAR
Duur: 90 minuten

Stadsgroen in kaart

Groen in de stad verdwijnt, bijvoorbeeld door het bouwen van nieuwe woningen en het verharderen van pleinen. Maar hoe groen was Tiel vroeger? Dit kunnen we onderzoeken door naar oude kaarten te kijken. De leerlingen gaan aan de slag met een 400 jaar oude kaart en vergelijken die met de huidige plattegrond van Tiel. Wat zijn de verschillen en wat kunnen we doen om Tiel weer te vergroenen? In de rondleiding door de depots zien de leerlingen nog meer origineel materiaal van het groene Tiel van vroeger.

Locatie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 7 en 8
Kosten: Gratis voor scholen in het werkgebied van het RAR
Duur: 90 minuten

Van Dorp tot Hanzestad

In de veertiende eeuw trad Tiel toe tot de Hanze, een Noord-Europees verbond van handelssteden. Tot in de late Middeleeuwen was Tiel een belangrijke handelsstad. In het archief ga je op zoek naar documenten die met dit verleden te maken hebben. Hoe groeiden kleine dorpen in de Middeleeuwen uit tot grote en welvarende steden? In dit spel beslis je over de toekomst van een dorp rond het jaar 1000. Je komt erachter dat je invloed kunt hebben, maar dat er soms dingen gebeuren die je niet in de hand hebt. Lukt het je om de stad rijkdom en welvaart te geven of liggen er misschien moeilijkheden op de loer? Als je aan het eind van het spel de meeste munten hebt verdiend, ben je de winnaar!

Locatie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 7 en 8
Kosten: Gratis voor scholen in het werkgebied van het RAR
Duur: 90 minuten

Oranje vs. Spanje

Beeldenstorm, Willem van Oranje, Filips II, de bloedraad, geuzen, smeekschrift...Het zijn allemaal begrippen die horen bij de tachtigjarige oorlog 1568-1648. De leerlingen gaan met elkaar de strijd aan in twee teams: Oranje en Spanje. Het team dat als eerste de meeste soldaten heeft en daarmee de meeste plaatsen heeft veroverd, heeft de slag gewonnen. De soldaten kun je winnen door een vraag goed te beantwoorden; voor een moeilijke vraag kun je zelfs twee soldaten verdienen. Het doel is om de leerlingen meer te weten te laten komen over de tachtigjarige oorlog in de regio Rivierenland door middel van brononderzoek. In het spel komen namelijk de volgende plaatsen aan de orde: Tiel, Buren, Culemborg, Dodewaard, Zaltbommel, Heerewaarden (Fort St. Andries) en Waardenburg.

Locatie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 7 en 8 en klas 1 en 2 van het voortgezet onderwijs
Kosten: Gratis voor scholen in het werkgebied van het RAR
Duur: 90 minuten

Maatwerk

Wij vinden het belangrijk dat jongeren het archief leren kennen. Zo ontdekken ze hoe interessant geschiedenis kan zijn. Zeker als het gaat om de geschiedenis van hun eigen woonomgeving. Daarom helpen we het basisonderwijs graag met projecten op maat passend bij een thema uit diverse lesmethoden. Wil je aan de slag met een bepaald thema? We kunnen lesmateriaal op maat maken voor jouw leerlingen. Hiervoor kunt u contact opnemen met de erfgoedcoach. erfgoedcoach@rarivierenland.nl

Droge voeten

Hoe houden mensen door de tijd heen het water tegen? Wat kun je daarvan zien in het landschap? Welke voordelen geeft het wonen met water? In het rivierengebied vind je veel landschapselementen terug die te maken hebben met het leven in een waterrijk gebied. Hoe beter leerlingen in deze les samenwerken, hoe meer water ze verdienen. Als het waterpeil genoeg is gestegen, gaan ze het evacuatiespel spelen. Wat hebben mensen echt nodig als ze per direct moeten vertrekken? Wat zou jij dan meenemen? Kies je voor dingen met geldwaarde, emotionele waarde, praktische waarde?

Locatie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 7 en 8
Kosten: Gratis voor scholen in het werkgebied van het RAR
Duur: 90 minuten

Informatie

Voor meer informatie, kijk op www.regionaalarchiefrivierenland.nl/basisonderwijs. Vragen? Contactpersoon Sylvia Dumont. Mail educatie@rarivierenland.nl of bel 0344 612 230

Stromend door de tijd

In 2024 is het boek 'Stromend door de tijd' van auteur Linda Dielemans uitgedeeld aan basisscholen in Rivierenland. In het boek reis je door de geschiedenis van Rivierenland en vertellen 8 jonge mensen over het leven in hun tijd.

De lessen die horen bij de verhalen uit het boek zijn gratis te downloaden via www.regionaalarchiefrivierenland.nl/stromend-door-de-tijd. Deze lessen zijn bedoeld voor de groepen 7 en 8 van het basisonderwijs. Enkele opdrachten uit de lessen zijn ook passend voor de groepen 5 en 6. Ook zijn er lessen in de maak voor de onderbouw.

De volgende verhalen vind je in dit boek:

De voorouders - 1900 voor Christus, Tiel

Het stenen huis - 420 na Christus, Tiel

De hop - 1480, Ammerzoden

De watergentiaan - 1551, Buren

De strandlopers - 1652, Culemborg en Kaap de Goede Hoop

De schaatsen - 1794, Zaltbommel

De jas - 1861, Leeuwen

De mitrailleur - 1943, Opijnen

Voor meer informatie neem contact op met de Erfgoedcoach erfgoedcoach@rarivierenland.nl

TechPoint

Samen met bedrijven, scholen en andere organisaties werkt het Lingecollege in de regio Rivierland aan kwalitatief Sterk Techniek-onderwijs (STO). Dat doen we onder de naam Riverland Tech Explorers. Wij staan voor sterk, aantrekkelijk en innovatief techniek-onderwijs.

TechPoint is één van de hotspots van Riverland Tech Explorers. In de hotspots krijgen leerlingen de kans om techniek en technologie te ontdekken.

**TechPoint -
Waar technologie tot
leven komt!**

Techpoint

De wereld van
techniek en technologie

Stap samen met de leerlingen in de fascinerende wereld van TechPoint – een bruisend lokaal waar techniek en technologie écht tot leven komen.

Bij TechPoint maken leerlingen kennis met techniek en technologie. Tijdens onze workshops ontdekken leerlingen op een speelse én leerzame manier de fascinerende wereld van programmeren, robotica, 3D-printen, duurzaam bouwen, en nog veel meer. Met echte tools en creatieve opdrachten gaan ze zelf aan de slag, onder begeleiding van enthousiaste experts.

Waarom kiezen voor een workshop bij TechPoint?

- Hands-on leren: leerlingen ontwerpen, bouwen en experimenteren zelf
- Kies gericht: sluit perfect aan bij de eindtermen
- Op maat: workshops aangepast aan leeftijd en niveau
- Inspirerend: motiveer leerlingen om hun talenten in techniek te ontdekken

Laat de leerlingen stralen, verwonderen en groeien in de omgeving van techniek.

Wie: Lingecollege TechPoint
Locatie: Lingecollege beroepscollege, Teisterbantlaan 2, 4006 EB Tiel
Doelgroep: Groep 5 t/m 8
Kosten: Gratis
Duur: 90 minuten
Openingstijden: Ma, wo, do en vrij

Informatie

Boek vandaag nog een workshop en maak van techniek een avontuur. De klas laten deelnemen aan deze inspirerende techniekactiviteiten? Meld nu aan!

Vragen?
Neem contact op via techpoint@lingecollege.nl

Kinderboekenweek

Thema: Vol Avontuur

Het thema van de 71e Kinderboekenweek is 'Vol avontuur!'. In een boek is avontuur immers nooit ver weg! Van woeste zeeën tot betoverende landen, een groot geheim tot een spannend mysterie, je kunt het je zo gek niet bedenken of het is wel te beleven met een kinderboek. De Kinderboekenweek van 2025 draait om het beleven van spannende verhalen vanuit je luie stoel of warme bed. Ga mee op avontuur!

Aansluitend op het thema 'Vol Avontuur' zijn door de vakdocenten van Zinder Educatie een aantal creatieve workshops ontwikkeld voor de verschillende leeftijdsgroepen. Er is keuze uit beeldend, muziek, dans en theater.

Muziek: Het KlankenPad

Beleef samen een klankvol avontuur!

We gaan op pad.

En verkennen samen de klanken van ver, in de buurt en nog dichterbij: namelijk die van jouw lijf.

Met bodypercussie - Hoe maak je muziek en ritme met je lijf? Ga mee op avontuur en laat je verrassen door verschillende klankinstrumenten en reislidjes!

Wie: Zinder Educatie, discipline muziek
Doelgroep: Groep 1 t/m 5
Duur: 45 minuten
Kosten: € 70,00 per groep
Locatie: Zinder of op school

Beeldend: Op avontuur!

Kijken en doen: bezoek Zinder Expo en volg aansluitend een workshop

Ga mee op avontuur! In Zinder Expo is tussen 11 oktober en 22 november 2025 een tentoonstelling te zien met geheimzinnige kunstwerken. Wat is er gebeurd in dit onwerkelijke landschap? En wat is dit voor raar wezen? Normaal mag je kunstwerken in een expositieruimte of museum niet aanraken, maar in Zinder is ook kunst die je kunt voelen.

Kom met je klas kijken naar de tentoonstelling en volg een interactieve rondleiding. Hierna gaan de leerlingen in het atelier van Zinder zelf aan de slag gaan met een kunstwerk. Afhankelijk van de leeftijd maken we schatkaarten of kijkdozen.

Wie: Zinder Educatie, discipline beeldend
Locatie: Zinder, Expo en atelier
Doelgroep: Groep 5 t/m 8
Duur: 90 minuten
Kosten: € 105,00 euro per groep + materiaalkosten ca. € 30,00 per groep

Foto Sijben Rosa, kunst die je kunt voelen

Informatie

Zinder Educatie
onderwijsprojecten@cultuurbedrijftiel.nl of bel: 0344 63 60 60.

Op reis met de Kaapvaarders!

Ga mee op een ontdekkingsreis tijdens de Kinderboekenweek met ons schoolprogramma over de Kaapvaarders! We vragen leerkrachten om het verhaal vooraf in de klas voor te lezen van de 'Strandlopers. Hierin volgen we Johan, een weesjongen uit Culemborg die in 1652 als scheepsjongen naar de Kaap de Goede Hoop reist. Een groot avontuur? Voor Johan misschien wel. Maar wat betekende de komst van de Nederlanders voor de Khoikhoi, de oorspronkelijke bewoners van het gebied? Want wiens avontuur is het eigenlijk als het ene volk het land van een ander volk inneemt? In het museum gaan we in kleine groepjes aan de slag met interactieve opdrachten en onder professionele begeleiding. De leerlingen denken na over verschillende perspectieven op het koloniale verleden en werken samen aan ons indrukwekkende wandkleed "Draden van ons Nederlands slavernijverleden" – een tastbare manier om verbinding te maken met dit belangrijke maar beladen stuk geschiedenis.

Locatie: Flipje en Streekmuseum of in de klas
Doelgroep: Groep 7 en 8
Kosten: Gratis voor Tielse basisscholen
Duur: 90 minuten

Op avontuur met dans!

Kijk op onze website voor onze dansworkshops met als thema 'Vol avontuur!'
Meer informatie is te vinden op Onderwijsaanbod

Wie: Zinder Educatie, discipline dans
Doelgroep: Groep 1 t/m 8
Duur: 45 of 90 minuten
Kosten: € 70,00/€ 105,00 per groep
Locatie: Zinder of op school, speellokaal of andere grote lege ruimte

Op pad met Otak

Ontdek de bronstijd met "Op pad met Otak" - een interactief lesprogramma voor groep 5/6 waarin leerlingen via zes praktische opdrachten kennis maken met het leven rond 1900 v.Chr. Ze leren over voedselproductie, gereedschap, aardewerk, weven en grafheuvels. Ze kruipen in de huid van Otak, een jongen uit de bronstijd, en ontdekken zo spelenderwijs hoe mensen vroeger leefden, wat ze aten, welke voorwerpen ze gebruikten en welke rituelen belangrijk waren.

Locatie: Flipje en Streekmuseum
Doelgroep: Groep 5 en 6
Kosten: Gratis voor Tielse basisscholen
Duur: 90 minuten

Theater: Een lekker avontuurlijk (sprookjes)verhaal

Luisteren, durven en doen

In deze workshop maken we al improviserend ons eigen verhaal. Als uitgangspunt nemen we een bekend sprookje of verhaal, maar we gaan natuurlijk zelf bepalen welk avontuur we gaan beleven.

De theaterles bestaat uit een introductie, warming up, spelopdrachten en reflectiemoment

Wie: Zinder Educatie, discipline theater
Doelgroep: Groep 5 t/m 8
Duur: 90 minuten
Kosten: € 105,00 per groep
Locatie: Zinder of op school, speellokaal of andere grote lege ruimte

Fruitstad -

Op avontuur met boer Boris

Mensen verbouwen al heel lang hun eigen eten. Misschien deden jouw opa en oma dat ook wel! Later kwamen er fabrieken, zoals de jamfabriek in Tiel. Daar werd al het fruit verzameld om jam van te maken. In het museum hebben we verhalen verzameld van de mensen die daar werkten. Maar... hoe zou jij het doen? We ontdekken samen wat er nodig is om een moestuin te maken. Tijd om zelf aan de slag te gaan: kunnen jullie samen een moestuin bouwen, met water, planten en een mooi pad? Stap in de Flipje-truck en verzamel fruit! Breng het naar de 'fabriek' en ontdek hoe jam vroeger werd gemaakt en hoe dat nu gaat. Kiezen jullie voor vroeger of nu, dat laat je zien door fruit te verzamelen. Leg een peer (vroeger) of een kers (nu) in je truck. Wat vindt jullie klas beter? Aan het einde van het bezoek wegen we het fruit en zien we wat jullie hebben gekozen.

Wie: Flipje en Streekmuseum
Doelgroep: Groep 1 en 2
Duur: 60 minuten
Kosten: Gratis voor Tielse basisscholen

Informatie

Flipje en Streekmuseum Tiel
erfgoedcoach@rarivierenland.nl

Les Droge Voeten

In deze les staat de strijd tegen het water in het rivierengebied centraal. Hoe hebben inwoners van het rivierenland door de tijd heen het water tegengehouden? Wat kun je daarvan zien in het landschap. Wat betekent het als mensen vanwege het dreigende water hun huis moeten verlaten? Hoe zal dit 'avontuur' aflopen? Bij elk avontuur is samenwerken belangrijk. Ook in deze les is dat essentieel. Leerlingen spelen een quiz en onderzoeken samen bronnen over de strijd tegen het water. Tot slot spelen ze het evacuatie spel. Wat hebben mensen echt nodig als ze per direct moeten vertrekken? Wat zou jij dan meenemen? Kies je voor dingen met geldwaarde, emotionele waarde of praktische waarde?

Wie: Regionaal Archief Rivierenland
Doelgroep: Groep 7 en 8
Duur: 90 minuten
Kosten: Gratis voor Tielse basisscholen

Informatie

Regionaal Archief Rivierenland
Sylvia Dumont
educatie@rarivierenland.nl
0344 61 22 30

filmen-
metjesmart-
phone.nl

filmenmetjesmart-
phone.nl biedt losse
filmlessen of project-
begeleiding voor primair
onderwijs. Alle lessen
kunnen eenvoudig
worden afgestemd op
het onderwerp van
een projectweek, een
Blink-thema of lessen-
reeks. De docent neemt
camera en greenscreen
mee. Er zijn verschillende
mogelijkheden:

Deze lessen zijn
ook geschikt voor
VO. Verder zijn er
docententrainingen
op maat en zijn er
workshops voor
senioren, waarin
deelnemers op een
laagdrempelige
manier video's leren
maken met hun
smartphone.

Film
in de klas

Greenscreenfilmpjes maken

(basisonderwijs groep 4/5/6/7/8)

Twee lessen van 1 uur, waarin kinderen in groepjes
korte presentaties bedenken en uitvoeren voor
de camera. Kinderen leren samenwerken, pre-
senteren, plannen, ze ontdekken nieuwe talenten
en maken kennis met het beroepsveld film/jour-
nalistiek. In de eerste les maak je kennis met het
greenscreen en het filmen, in de tweede les maak
je een stukje journaal.

Echt gebeurd!?

(basisonderwijs groep 7/8, voortgezet onderwijs)

Een workshop journaal maken van 4x 1 uur, 2x 2 uur of een dagdeel, waarin de
leerlingen leren wat er komt kijken bij het maken van een journaal en ervaren hoe je
kunt zien (of niet) of iets echt is of nagespeeld. Ze doen mediawijsheid op, maar ook
worden verborgen talenten aangetoond en krijgen ze inzicht in het beroepsveld van
de tv-journalistiek.

Wie:	Annelotte Verhaagen
Locatie:	In de klas
Doelgroep:	Groep 4 t/m 8
Kosten:	Primair onderwijs: € 75 btw vrijgesteld per lesuur
Duur:	Op maat (2x 60' of 4x 60'bijvoorbeeld)

Informatie

Vragen? Neem gerust contact op:
Annelotte Verhaagen
www.filmenmetjesmartphone.nl
info@annelotteverhaagen.nl
06 290 22 848

JODEN
in Rivierenland

‘600 jaar lang overleven’

Deze les is samengesteld door de stichting Ter Navolging Tiel (o.a. beheerder van de
Joodse begraafplaats).
Sinds de Middeleeuwen wonen en werken er Joden als kleine minderheid in Rivieren-
land Tiel. Zij kwamen vanuit het oosten, meestal als handelaar maar ook als vluchteling
voor de talrijke pogroms (moordpartijen). Tot 1943 kende Tiel een bloeiende Joods
gemeente, net als Culemborg en Zaltbommel. 70% van de Tielse Joden overleefde de
oorlog! Dat dankzij hulp van politiecommissaris De Jong en huisartsen. Van de Joodse
bevolking van Nederland, ook in Culemborg en Zaltbommel, werd 70% vermoord,
in totaal 102.000 personen.

Bezoekles

Op de Joodse begraafplaats in Tiel wordt via (film)beeld en objecten verteld over het
eeuwenlang (over)leven van kleine Joodse minderheden in een christelijke omgeving.
De verhalen over Elly Frank uit Lienden, de zusjes Frank uit Ochten en de broertjes
De Winter (Tiel) illustreren de Sjoa, de Holocaust, in 1940/1945.
Daarna komen de overeenkomsten tussen Jodendom en Islam en, vanuit een tijdlijn, het
ontstaan van het antisemitisme aan bod. Tot slot de actualiteit: het onterecht met elkaar
verwarren van Joden in Nederland – Israëlsche regering – Palestijnen – Arabieren.
Voor iedere leerling is na afloop de brochure ‘Stolpersteine in Tiel’ beschikbaar.

Wie:	Stichting Ter Navolging Tiel
Locatie:	Joodse begraafplaats – Voor de Kijkuit 7
Doelgroep:	Groep 7 & 8 PO / 1e en 2e klas VO
Kosten:	Geen
Duur:	90 minuten

Informatie
Pierre van der Schaaf (info@ternavolgingtiel.nl)

Stichting
Ter Navolging

De vrijwilligersorgan-
isatie ‘Stichting Ter
Navolging Tiel’ beheert
en onderhoudt zowel
de begraafplaats Ter
Navolging (1786) als de
Joodse begraafplaats
(1827). Beide zijn een
Rijksmonument en in
gebruik.

Kanttekeningen:

- Bij voorkeur maxi-
maal 30 kinderen
per keer vanwege
de ruimte én het
onderwerp
- Voor scholen die
verderaf liggen van
Tiel kan de les ook
op school worden
verzorgd mits
laptop, beamer en
scherm aanwezig
zijn of een digitaal
schoolbord.

Cultuurmagazine voor basisscholen in Tiel

Cultuurbedrijf Tiel en Zinder Educatie
Rechtbankstraat 1
4001 JR Tiel

Regionaal Archief Rivierenland
J.S. de Jongplein 3
4001 WG Tiel

Flipje en Streekmuseum Tiel
Plein 48
4001 LJ Tiel

KTSM Tiel - Muziekvereniging
Burg. Cambier van Nootenlaan 5
4001 DP Tiel

Lingecollege TechPoint
Teisterbantlaan 2
4006 EB Tiel

Stichting Ter Navolging Tiel
Lingedijk 1
4001 XH Tiel

Annelotte Verhaagen
't Griendje 2
4158 CZ Deil